

## ΚΑΛΑΜΟΣ

## Στον τάφο της κυρα-Γιώργαινας Καραϊσκάκη

**Α**υτό που συμβαίνει στα χώματα αυτής της χώρας, συμβαίνει και στα νησιαία εδάφη της... Δεν υπάρχει ούτε μικρονήσι της Ελλάδος που να μην είναι παροχέυς ιστορίας...

Ο **Κάλαμος** είναι μια νησιδα του Ιωνίου πελάγους, μεταξύ των νησιών **Μεγανησίου-Καστού-Μαγνησίου**, στα ΝΔ της μύτης (του Μύτικα) Αιτωλοακαρνανίας. Από τον Μύτικα ελαχιστοπέχει - μόλις 1 χλμ. - ενώ το Β. άκρον του Καλάμου, η Επισκοπή, απέχει μόλις 500 μ. από την ακαρνανική ακτή. Στα αρχαία χρόνια το νησί ελέγετο **Κάρονος** (Σκύλαξ, Αρτεμίδωρος, Στέφ. Βυζάντιος), προφανώς από τον ομώνυμο σπουδαίο Ακαρνανά μάντη, προς τιμήν του οποίου έκαμαν οι Ηρακλειδείς τα Κάρονεια...

Το νησί αυτό, έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην Επανάσταση του 1821. Διότι εδώ διεπεραίωσαν τις οικογένειές τους προς ασφάλεια, πολλοί αγωνιστές - της Στερεάς κυρίως - όπως κι ο ίδιος ο **Γεώργιος Καραϊσκάκης!** Γι' αυτό σήμερα ο ήρωας τιμάται με φερώνυμη οδό στο χωριό Κάλαμος...

Εδώ κατέφυγαν, λοιπόν, εκατοντάδες οικογένειες Ελλήνων, που διώκονταν από τις οθωμανικές Αρχές ή τους φορολόγους σπαχίδες. Υπολογίζεται ότι ο Κάλαμος φιλοξένησε έως και 50.000 Έλληνες - ιδίως κυνηγημένους από το Σούλι - που στέναζαν από τον οθωμανικό ζυγό! Στον Κάλαμο (και το πλησιονήσι, την Καστό) κατέφυγαν και χιλιάδες πολιορκημένοι του Μεσολογγίου. Ήταν δηλαδή Κάλαμος και Καστός, για την δυτική Ελλάδα, ότι η Σαλαμίνα και



ΦΩΤ.: Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

η Αίγινα για την ανατολική! Εκτός από το φερώνυμο λιμάνι, τον Κάλαμο, το νησί έχει στα Β. του άλλους δυο οικισμούς, την **Επισκοπή** και το **Κάστρο**. Το Κάστρο είναι ένας μικροοικισμός, κολητά σχεδόν με την Επισκοπή, στην έξοδο αυτής προς τον Κάλαμο. Πρόκειται για έναν οικισμό, που αναπτύχθηκε γύρω από το βυζαντινό κάστρο και σχεδόν επί του δρόμου Επισκοπής-Καλάμου.

Έξω από το κάστρο, υπάρχει ένα τρίκρηνο, δωρεά Λενδρινού, τον Νοέμβριο του 1928, που σηματοδοτεί ότι το φρούριο είχε δικό του νερό, πράγμα πολύ σπουδαίο εκείνον τον καιρό. Παλαιότερα στον οικισμό του Κάστρου έμεναν 15-20 οικογένειες. Τώρα μένουν κάποιοι μόνον το θέρος.

Το κάστρο του Κάστρου διατηρείται σε καλή κατάσταση. Άλλωστε εντός αυτού διέμενε μια γυναίκα, έως και το 2005! Από τους πύργους του έχει κανείς θέα σε ολόκληρη την πέρα του Στενού περιοχή της Ακαρνανίας. Μέσα στο κάστρο έχουν φυτρώσει λεμονιές, ροδιές και κορομηλιές. Η άναρχη βλάστηση κάποτε θα το απειλήσει... Το σημαντικότερο είναι πως η σύ-

ζυγος του Γιώργη Καραϊσκάκη, η οποία απέθανε στον Κάλαμο, το 1826, λέγεται πως έχει ταφεί μέσα σε αυτό το κάστρο... Αλλά με τέτοια βλάβιση, άντε να βρεις τον τάφο... Κι αυτό είναι που μας εμψέχει...

Στο παρακείμενο εκκλησάκι του **Άη Γιώργη** (κτίσμα του 1854) μπορείτε να ιδείτε και ένα μικρό κι ανώνυμο καράβι, τάμα κι αφέρωση κάποιας ναυτικής περιπέτειας...

Επισκοπή-Κάλαμος συνδέονται με ασφαλτόδρομο (7 χλμ.). Πεζοπορήστε τον. Προτιμήστε την διαδρομή από Επισκοπή προς Κάλαμο. Και όσον αφορά την ώρα, διαλέξτε τ' απογευματάκι. Μια διαδρομή δια μέσου υπέροχου πενκοδάσους, που είναι προστατευόμενο, αφού αποτελείται από το μοναδικό *θαλασσινό ή βασιλικό πεύκο*. Ο περίπατος θα σας πάρει από 1,5 - 2 ώρες. Η πεζοπορία Επισκοπή-Κάλαμος είναι από τις ωραιότερες στην Ελλάδα! Το βαρκάκι για το μισό μίλι από Επισκοπή για Μύτικα χρειάζεται μόνο 10'. Είναι απλό να πάτε, αρχεί να το θελήσετε. Η ιστορία δεν είναι κοθής ενός κράτους, είναι υποχρέωσή του, για να συνεχίσει αυτό να υπάρχει...